

שם המרצה: ד"ר חורש דני

שם הקורס: מבוא לפסיכולוגיה אבנורמלית א'

קוד קורס: 60-305-01

סוג הקורס: הרצאה

שנת לימודים: תשס"ח סמסטר: א' היקף שעות: 2 ש"ס

א. מטרת הקורס:

הקורס מהווה מפגש עם מאפייני וסוגי הפסיכופתולוגיה הקיימים. במסגרת הקורס יוצגו ויידונו גישות שונות להבנת סבל נפשי ולהגדרת פסיכופתולוגיה. גישות אלו יכללו את המודל הרפואי, מודל קוגניטיבי התנהגותי ומודל דינאמי. ההפרעות הפסיכופתולוגיות שילמדו יכללו הפרעות מצב-רוח, הפרעות חרדה, הפרעות אישיות והפרעות פוסט-טראומטיות. ההפרעות השונות תילמדנה תוך דיון בגישות התאורטיות והטיפוליות השונות, שמציעות הסברים וטיפולים מגוונים להפרעות השונות.

ב. תיאור הקורס:

מהלך השיעורים: הרצאה פרונטלית, מלווה בדיון בכיתה

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

שיעור	נושא	חומר קריאה
1	מהי פסיכופתולוגיה?	ספר הקורס, פרק 1 מומלץ מאד, אך לא חובה: למפרט, ע. (2007). הפרעות נפש. בתוך: ע. למפרט, נפש ערומה (עמ' 107-86). ידיעות אחרונות.
2	פרספקטיבות תיאורטיות להבנת פסיכופתולוגיה	ספר הקורס, פרק 3
3	הפרעות מצב-רוח (דיכאון מז'ורי)	Beck, A. T. (1963). Thinking and depression: I. Idiosyncratic content and cognitive distortions. <i>Archives of general psychiatry</i> , 9(4), 324-333.
4	הפרעות מצב-רוח (דיסתימיה, אובדנות)	אליצור, א., ועומר, ח. (1999). מה תאמר לאדם שעל הגג? הצעה לטקסט למניעת התאבדות בזמן אמת. נפש: רבעון לפסיכולוגיה, לטיפול, לטיפוח רגשי ולחינוך יצירתי, א, 11-19.
5	הפרעות מצב-רוח (ביפולריות)	
6	הפרעות חרדה (פוביות, הפרעת פאניקה)	ספר הקורס, פרק 7 Bouton, M. E., Mineka, S., & Barlow, D. H.

(2001). A modern learning theory perspective on the etiology of panic disorder. <i>Psychological review</i> , 108(1), 4-32.		
	הפרעות חרדה (חרדה חברתית, GAD)	7
פרויד, ז. (1907/2002). פעולות כפייתיות וטקסים דתיים. תל-אביב: רסלינג.	הפרעה טורדנית-כפייתית (OCD)	8
Lieb, K., Zanarini, M. C., Schmahl, C., Linehan, M. M., & Bohus, M. (2004). Borderline personality disorder. <i>The Lancet</i> , 364(9432), 453-461.	הפרעות אישיות (Cluster B)	9
ספר הקורס, פרק 13	הפרעות אישיות (Cluster C)	10
	הפרעות אישיות (Cluster A)	11
ספר הקורס, פרק 5	הפרעות דחק ופוסט-טראומה	12
Yehuda, R., et al. (2015). Post traumatic stress disorder. <i>Nature Reviews Primer</i> , 1.	הפרעות דחק ופוסט-טראומה	13

ג. דרישות קדם: אין.

ד. חובות / דרישות / מטלות:

- נוכחות חובה (היעדרות ממקסימום של 2 שיעורים, לפי תקנון בר אילן)
- קריאה של החומר בין שיעור לשיעור
- עמידה במבחן סופי

ה. מרכיבי הציון הסופי :

- מבחן סופי – 100% מהציון

ו. רשימת קריאה:

קריאת החובה מורכבת מספר הקורס ומהטקסטים שבגוף הטבלה.

ספר הקורס:

Butcher, J., Hooley, J.M., & Mineka, J. (2015). *Abnormal Psychology* (16th Edition.). Boston: Allyn & Bacon.

קריאת רשות:

ספרים כלליים על פסיכופתולוגיה:

אליצור, א., טיאנו, ש., מוניץ, ח., ונוימן, מ. (1998). *פרקים נבחרים בפסיכיאטריה*. תל אביב: הוצאת פפירוס, אוניברסיטת תל-אביב.

Sadock, B. J., & Sadock, V.A. (2003). *Kaplan & Sadock's Synopsis of Psychiatry*, 9th edition. Lippincott, Williams & Wilkins.

דיכאון:

וורצל, א. (2002). *דור הפרוואק*. תל-אביב: ידיעות אחרונות.
סולומון, א. (2004). *דמון של צהריים*. תל-אביב: עם עובד.
פרויד, ז. (2002). אבל ומלנכוליה. בתוך: ז. פרויד, אבל ומלנכוליה; פעולות כפייתיות וטקסים דתיים (עמ' 7-28). תל אביב: רסלינג.

אובדנות:

אורבך, י. (פורסם ברשת). איך תקשיב לאדם שעל הגג? - תגובה למאמרם של אליצור ועומר. קישור:
<http://www.a-c-elitzur.co.il/site/siteArticle.asp?ar=126>

חרדה:

פרויד, ז. (2003). *עכבה, סימפטום וחרדה*. תל-אביב: רסלינג.

הפרעות אישיות:

Gergely, G. (2000). Attachment and borderline personality & Fonagy, P., Target, M disorder: A theory and some evidence *Psychiatric Clinics of North America*, 23(1), 103-122.

הפרעת דחק פוסט-טראומטית:

בכר, א. (2005). *זה מה שאני זוכר*. אור יהודה: כנרת-זמורה-ביתן.
Van der Kolk, B.A. (1994). The body keeps the score: memory and the evolving psychobiology of posttraumatic stress. *Harvard Review of Psychiatry*, 1(5), 253-65.

מבט ביקורתי על המסד הפסיכיאטרי:

פוקו, מ. (1988). *תולדות השיגעון בעידן התבונה*. ירושלים: כתר.
Szasz, T. (1961). *The Myth of Mental Illness: Foundations of a Theory of Personal Conduct*. Harper & Row.